

KENDİ KAVRAMLARIMIZLA DÜNYAYI YENİDEN KURMAK

ARSLAN KÜÇÜKYILDIZ*

Türkiye’de birtakım kavram ve kelimeler, yerli yersiz, yanlış kullanılmış, yıpratılmış, bazıları da içdiş edilmiştir. Terör kelimesi de bunlardan biridir. Türkçeye Latince kökenli Fransızca “terreur” kelimesinden geçen “terör”ün anlamı “Korkudan titreme ve titremeye sebep olmak”tır. Petit Robert sözlüğünde “Bir toplumda bir gurubun halkın direnişini kırmak için yarattığı ortak korku”, Oxford İngilizce sözlükte; ‘Genellikle siyasal nedenlerle, halkın gözünü korkutmak ve halkı yıldırma için dehşet ögesini kullanmak’, Ana Britannica’da “**Siyasal bir hedefe ulaşmak amacıyla devlete, halka ya da bireylere karşı sistemli şiddet eylemlerine başvurma**” olarak tanımlanır. Tek başına ele alındığında, her türlü şiddet hareketini terör olarak tanımlamak mümkündür.

Türk Dil Kurumu Sözlüğü’nde; ‘Yıldırma, cana kıyma ve malı yakıp yıkmak, korkutma, tedhiş’ olarak tanımlanır. Tedhiş ise; dehşete düşürme, sürekli ve sistemli şiddet hareketleri, cinayet vb. faaliyetlerle korku uyandırma, yıldırma, terör, demektir. Terörün ıstılah tanımının; bu sözlük tanım-

Buraya kadar olan tanımlara bakarak bizde “terör” kelimesinin çok farklı alanlarda kullanıldığını ve dolayısıyla algısının da bulanık olduğunu söylemek mümkündür.

* Yapımcı-Yönetmen.

larında geçtiği gibi korku, şiddet, sindirme, dehşet yoluyla bir siyasi amacı gerçekleştirmeye yönelik silahlı propaganda yöntemi olduğu noktasında dünyada toplumlarda genel bir kabul vardır. Diğer bir tanımlamada terörizm **“İnsanlara korku ve dehşet salarak siyasi amaçları gerçekleştirme yöntemi”** olarak geçer. Terörizmden kastedilen ise, siyasi unsurları içeren, yani bir ideoloji bulunan ve mevcut sistemi şiddet yolu ile tahribe yönelmiş durumlardır. Bu bağlamda terörizm; **“Bir ideoloji etrafında örgütlenen birden fazla kişinin, şiddet eylemleri temelinde mevcut siyasi iktidarı ve rejimi hedef alan faaliyetleridir.”**

Amaçlarına ekonomik, siyasi, sosyal sonuçları olabilecek eylemlerle ulaşmak için çeşitli güçler terör yaratabilecek bir grubu destekleyebilir.

3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ise terörü şöyle tanımlamaktadır: **“Terör, baskı, cebir, şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasa’da belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, devletin ilkesi ve milliyetiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devleti’nin ve Cumhuriyeti’nin varlığını tehlikeye düşürmek, devlet otoritesini, zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığını bozmak amacıyla örgüte mensup kişi ve kişiler tarafından girilecek her türlü eylemlerdir.”**

Bu tanımlarda ortak olarak, toplumlarda şiddetli korku salma, yıldırma havası estirmeye vurgu yapılmaktadır. Bunun aracı olarak da şunlar kullanılmaktadır; adam kaçırmak, insanlara işkence yapmak, öldürmek ve pazar yerlerine, okullara, sinemalara, tren, metro, otobüs, uçak, gemi gibi toplu taşıma araçlarına ve onların istasyonlarına ve limanlarına vb. yerlere bomba yerleştirmek, ateşli silahlar ile tarama yapmak ya da kimyasal silahlar ile toplu katliamlar yapmak.

Buraya kadar olan tanımlara bakarak bizde “terör” kelimesinin çok farklı alanlarda kullanıldığını ve dolayısıyla algısının da bulanık olduğunu söylemek mümkündür. Türkiye’de her türlü korku ve dehşet yöntemi uygulamasına terör denilmektedir. Meselâ, Ermeni Komitelerinin soykırım amaçlı katliamları, TKPML veya PKK / KCK eylemleri, cinnet geçiren kişilerin aile fertlerine yaptıkları, gıdalarımızda yapılan usulsüzlükler, trafikteki cahil/sorunlu kişilerin yaptıkları vb. terör olarak yansıtılmaktadır. Burada terör kelimesinin, tıpkı “performans” kelimesi gibi her alanda kullanılması ve evlerimize, yatak odalarına kadar girmesi söz konusudur. Çözümün asla ortaya konulamaması için kavram olabildiğince bütün meseleleri kapsar hâle getirilmiştir. Kavram, kelime böyle

bulanık olunca bu konu üzerinde yazılan, çizilen, konuşulanlar da bulanıklaşmaktadır. Toplum bu yüzden terörle ilgili meseleleri kavrayamamıştır.

Aslında burada bilinçli bir gizleme, karartma söz konusudur. Bir meseleyi teşhis ve tedavi edebilmek için önce o meselenin ne olduğunu, nasıl olduğunu, nasıl geliştiğini bilmek gerekir. Bu tür karartmaların önünü almak için tek bir yol var: Meseleleri olabildiğince derinlemesine araştırıp incelemenin yanında bunları kendi kavramlarımızla ve kelimelerimizle düşünmek, konuşmak, yazmak... Bunun için hiçbir zaman vakit geç değildir. Konumuza dönersek;

Korkutma ve yıldırma amaçlı dehşet uyandırıcı eylemler, genellikle bir grubun eylemleridir ve himayesiz yürütülemeyecek eylemlerdir. Himaye, içten ve dıştan gelebilir. Devletler ve istihbarat kuruluşları kendi amaçları doğrultusunda eylem yapabilecek belli grupları destekleyebilir. Ülke dışından destek bulan içteki grupların kendi özel amaçları da bulunabilir ve bir menfaat örtüşmesi de söz konusu olabilir. Amaçlarına ekonomik, siyasi, sosyal sonuçları olabilecek eylemlerle ulaşmak için çeşitli güçler terör yaratabilecek bir grubu destekleyebilir. Birden fazla grubu da aynı anda terör yapmak için destekleyebilirler. Bunlar terörü bir yöntem olarak belirlemiş ülkeler için tabii durumlardır.

Terörü uluslararası bir politika olarak ilk defa Yahudiler kullanmıştır. Dünya tarihine bakıldığında Yahudilerin devletleri terörle diz çöktürme ve iktidarların gizli sahibi olma marifetleri çokça görülür. Örtülü ihtilâllerinde terörü kullanmışlardır. Yahudiler, İsrail'in kuruluşu sırasında yöntemi yeniden uygulamış ve dünyada yaygınlaşmasına yol açmışlardır.

İçte ve dıştaki odakların menfaatlerinin örtüşmesiyle yürütülen terör, siyasi amaçlarla, iktidara sahip olmak, devletin bir kısmını veya tamamını elde etmek amacıyla kullanılabilir. Bu sürecin dört tarafı vardır. Birincisi, teröre muhatap olan Devletin güçleridir. Devletler hakikaten millî ise terör ve terörist anında gerekli cevabı bulur. Devletin güçleri tarafından terör yapanlar bulunur, yardımcıları, destekleyenler aydınlatılır ve kelimenin tam manasıyla yok edilirler. Örnekleri çoktur. İkincisi, devletin devamı için çabalayanları temsil eden siyasi güçlerdir ki bunların bir kısmı durumdan haberdardır, nihaî maksadı kavramıştır ve ona göre çalışırlar, bir kısmı da durumdan haberdar olmadıkları için nasıl bir siyaset takip edeceğini bilmeden akıntıya kürek çekerler. Terörden nemalanan siyasi güçler de vardır ve bunlar, terörü gizli açık destekleyen bir siyaset takip ederler. Üçüncüsü, terörün hedefindeki devletin sadık insanları ve sivil toplum

Terörü uluslararası bir politika olarak ilk defa Yahudiler kullanmıştır. Dünya tarihine bakıldığında Yahudilerin devletleri terörle diz çöktürme ve iktidarların gizli sahibi olma marifetleri çokça görülür.

kuruluşlarıdır. Bunlar iyi örgütlenmiş ise, devletlerini, terörün sonuçlarından kurtarabilir, kurumların aynı telden çalmasını sağlayabilirler. Devletin yeterince kucaklayamadığı, bilinçsiz vatandaşlar da terörün ekmeğine yağ sürmeye yatkındırlar. Bu vatandaşlar şuurlu sivil toplum kuruluşlarıncı korunmuş olurlar. Terörün dördüncü tarafı da terör örgütleri ve teröristtir. Terör örgütleri, çok çeşitli sebeplerle toplum dışı kalmış insanları bulur ve eline silah verir, eylem yaptırır. Toplumdan kopuk yaşayan insanların beynine girer ve yapılan eylemleri meşru gösterir. Terörist, yaptığı eylemin gerçek hedefini, örgütün hangi istihbarat örgütlerince kullanıldığını bilmez. Terör örgütlerinin genellikle uluslar arası maşa olarak kullanıldığının farkında değildir. Bir kere teröre bulaşmış bir kişinin veya örgütün geri dönüşü de çok zordur. Olağanüstü çabalar gerektirir. Devletler çok özel eğitilmiş uzmanlar yetiştirip terörü takip ve önleme, örgütleri parçalayıp çöktürme ve teröristi topluma kazandırma yolunda çalışırlar ama devletler ve istihbarat kuruluşları var oldukça, menfaatler söz konusu oldukça terör kullanılacağı için bir türlü terör örgütleri ve terörist yok olmaz. Maşalık yapmaya yatkın insanlar her zaman bulunur.

Türkiye iştah kabartan bir bölgede kurulduğu için düşman kazanma kabiliyeti fazla bir ülkedir.

Türkiye iştah kabartan bir bölgede kurulduğu için düşman kazanma kabiliyeti fazla bir ülkedir. Bu ülkeler de maalesef Türkiye'deki terörü ve terör örgütlerini canlı tutmaktadır. Türkiye'de terörün varlığı, tıpkı deprem fay hattının bulunduğu yerlerdeki insanların depremle karşılaşmaları gibi tabii bir durumdur. Örgütlerin tamamen yok edilmesi belki kısa vadede mümkün değildir ama devletin gücünü yerinde kullanması hâlinde eylemlerin önlenmesi mümkündür. Türkiye Cumhuriyeti Devleti elindeki imkânları doğru kullanamadığı için, örgütlerini iyi

yönlendiremediği için bunu yapamıyor. Devlet kurumlarını ve insanların milletinin mutluluğu ve refahı için, güvenliği için, çeşitli sebeplerle, değerlendiremiyor. Bir hedefe kilitlenememe ve dağınıklık var. Bugüne kadar farklı kurumlarının gücünü terörün yok edilmesi için kullanamamış, insanını eğitip bilinçlendirememiştir. Devlet, hükümetler, siyasi partiler, istihbarat kurumları, sivil toplum kuruluşları farklı tellerden çaldıkları için terör belâsı büyümüştür. Bir ülke düşünün, en az kırk yıldır terörle uğraşılıyor ama bu meseleyi daha nasıl çözeceğini belirlemiş değil. Devletini ve milletini seven insanların örgütlenememesi ise terörü daha da azgınlaştırmıştır.

Terörün bu topraklardan kovulması için önce devletin bu dağınıklığını çözecek, milletinin mutluluğu ve refahı için bütün imkânlarını seferber edecek bir siyasi irade gerekir. Terörün siyaseten kullanılması ancak böyle bir iradenin iktidarda bulunmasıyla engellenebilir. Bütün milletler böyle iradelerin peşinde ol-

malıdır. Günümüzde tam tersine bir duru söz konusudur. Dünyayı idare eden güçler, devletler terörü kullanmakta, terörden muzdarip ülkeler de devlet güçlerindeki dağınıklık, insanlarını yeterince her bakımdan kucaklayamama ve milletlerini sahipsiz bırakmaları yüzünden büyük acılar yaşamaktadır. Ancak terör, doğurduğu sonuçlar itibarıyla sadece terörün yaşandığı ülkelerde yıkımlar, yangınlar doğurmaz. Sonuç olarak bütün dünyayı yıkacak, yakacak bir noktaya insanlık sürüklenmektedir.

Hikâyeyi bilirsiniz; Adam oğluna sen adam olmazsın demiş. O da hırs yapmış ve Vali olmuş. Babasını da ayağına çağırılmış. Babası gelince ona “Bana adam olmazsın demiştin, bak Vali oldum!” demiş. Babası “Ben sana Vali olamazsın demedim, adam olamazsın dedim!” demiş. Bu hikâyeye ile terörün ve siyasetin ilişkisi şudur: Terörle hedeflenen nihai hedef her ne ise ona eninde sonunda ulaşılabilir, ulaşılabilir değildir, ancak bu hedefe ulaşıldıktan sonra ayakta kalınması, ayakta kalınsa bile insanlığa faydalı bir konuma gelmesi de mümkün değildir.

Türkiye gibi kilit konumdaki ülkeler terörü önleme için bütün kurumlarıyla çalışmalı, insanlığa örnek bir düzen kurmalıdır. İnsanlık buna çok muhtaç durumdadır. ■

